

נציבות שירות המדינה
אגף בכיר הדרכה, השכלה ורווחה
חוזר יחידה

ל" באב תשע"ז
22/08/2017

0491-0011-2015-000298
חוזר מס' הד-17 (17)

אל: הממונים על ההדרכה במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
שלום רב,

הנדון: עדכונים שוטפים - חוזר מספר 32

להלן עדכונים והבהרות המתייחסים לנושאים שונים בתחום מדיניות ההדרכה וההשכלה בשירות המדינה:

1. לימודים במוסדות להשכלה גבוהה – שנת הלימודים תשע"ח

א. שכר הלימוד השנתי - סעיף 51.371 (ה) 1. ה) בתקשי"ר קובע כי שכר הלימוד השנתי הבסיסי הוא שכר הלימוד ללימודי תואר ראשון/שני במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בישראל ו/או במכללות אקדמיות **כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה**, כפי שהוא נקבע מעת לעת ע"י המועצה להשכלה גבוהה.

שכר הלימוד שאליו יש להתייחס במתן מענקי שכר לימוד לעובדים הינו **שכר הלימוד הבסיסי**, כפי שהוא נקבע ע"י המל"ג, אשר **אינו כולל** בתוכו דמי בחינות והוצאות נלוות מכל סוג, כגון: דמי הרשמה, שמירה, ביטוח, בריכה, קנסות, ריבית פיגורים, לרבות לימודי אנגלית לפטור, שכרונים בתשלום נוסף מעבר לשכר לימוד.

1. שכ"ל השנתי לתואר ראשון **בשנת תשע"ח** הוא: **10,066 ₪**.
2. שכ"ל השנתי לתואר שני **בשנת תשע"ח** הוא: **13,603 ₪**.

רצ"ב קישור לאתר המל"ג בנושא זה: [אתר המל"ג](#)

ב. לידיעתכם: שנת הלימודים האקדמית **תשע"ח** תחל בתאריך **22.10.2017** ותסתיים בתאריך **28.6.2018**, ועל כן באישורי ההיעדרות בשכר הניתנים לעובדים לצורך לימודים אקדמיים, אבקשכם להתייחס לתאריכים אלו, **ולציין גם במכתבי האישור המועברים לעובדים להם החליט המשרד לאשר לימודים אקדמיים**.

ג. נבקשכם **לרכז** את הדיון בבקשות ללימודים אקדמיים של עובדיכם **לפעמיים בשנה**, האחת לפני תחילת שנת הלימודים (**סמסטר ראשון**) והשנייה לפני פתיחת **הסמסטר השני**, וזאת על מנת לקבל **תמונה כוללת** של הבקשות המשרדיות ללימודים אקדמיים בטרם אישורם.

קרית בן-גוריון, רחוב קפלן 3, ירושלים טל. 02-6705204

ת"ד 34076 ירושלים 91340 פקס. 02-5630418

נשי"מ ברשת: [אתר נציבות שירות המדינה](#)

[חפשו אותנו גם בפייסבוק - נציבות שירות המדינה](#)

ד. שכר הלימוד באוניברסיטה הפתוחה, נכון לסמסטר סתיו תשע"ח

קורס לתואר ראשון	קורס לתואר ראשון		שכר לימוד לקורס בהנחיה רגילה
	שכר לימוד מופחת לסטודנט שצבר 18 נ"ז לפי החלטות ועדת וינוגרד (ראו סעיף 2 להלן):	שכר לימוד מלא לסטודנט שטרם צבר 18 נ"ז	
קורס לתואר שני	1,528 ₪	2,065 ₪	שכר לימוד לקורס בהנחיה רגילה
—	1,828 ₪ (תוספת של 300 ₪ להנחיה רגילה).	2,365 ₪ (תוספת של 300 ₪ להנחיה רגילה).	שכר לימוד לקורס בהנחיה מוגברת

1. פרטים נוספים לגבי שכ"ל באוניברסיטה הפתוחה, ניתן למצוא באתר האוניברסיטה בכתובת:

<http://www.openu.ac.il/registration/payments/tables/pages/default.aspx>

2. נבקש להביא לתשומת ליבכם כי החל מסמסטר סתיו תשע"ב (א2012), סטודנט לתואר ראשון, אשר ביום הרשמתו צבר 18 נקודות זכות ומעלה, ישלם שכר לימוד מופחת. סטודנט לתואר ראשון שביום הרשמתו טרם צבר 18 נקודות זכות, ישלם שכר לימוד מלא, בהתאם להחלטות וינוגרד, וללא ההפחתה האמורה.

לאור זאת, נבקש להפנות את תשומת ליבכם לכך, ששכ"ל בקורסים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה לסטודנטים שביום הרשמתם טרם צברו 18 נקודות זכות אינו כולל בתוכו את ההפחתה בשיעור של 26% משכר הלימוד בהתאם להחלטות וועדת וינוגרד.

משמע, האוניברסיטה הפתוחה גובה מסטודנטים אלו שכר לימוד מלא לתואר ראשון, ובסוף שנת הלימודים מתבצעת התחשבות אישית מול כל סטודנט, והסטודנטים יקבלו החזר בשיעור של 26% מעלות קורס בסיסי בהנחיה רגילה, ישירות לחשבון הבנק שלהם.

לאור זאת, יש לאשר לעובדים הלומדים באוניברסיטה הפתוחה לתואר ראשון, ואשר טרם צברו 18 נקודות זכות אחוז מענק הנגזר מעלות הקורס, בניכוי ההפחתה הצפויה בשיעור 26%.

בשנת הלימודים תשע"ח צפויה ההפחתה להיות בשיעור של 537 ₪ לכל קורס (2065*26%). לאור זאת, שכר הלימוד הבסיסי לקורס בהנחיה רגילה אליו יש להתייחס לאחר ההפחתה הוא 1,528 ₪ ובהנחיה מוגברת – 828,1 ₪.

כאמור לעיל, סכומים אלו נכונים לסמסטר סתיו תשע"ח (א2018). במידה וסכומים אלו יעודכנו על-ידי האוניברסיטה הפתוחה בסמסטרים הבאים, יש לעדכן בהתאמה גם את הסכומים המופיעים לעיל.

קרית בן-גוריון, רחוב קפלן 3, ירושלים טלפון הדרכה: 02-6705220, רווחה: 02-6705188

פקס: הדרכה: 02-6705618, רווחה: 02-6705115

ת"ד 34076 ירושלים 91340

נשי"מ ברשת: [אתר נציבות שירות המדינה](#)

חפשו אותנו גם בפייסבוק - [נציבות שירות המדינה](#)

שיטת שכר לימוד מצטבר ואחיד (שמ"א) - האוניברסיטה הפתוחה

ה.

אבקש להפנות את תשומת ליבכם לכך, ששיטת חישוב **שכר הלימוד לתואר ראשון** באוניברסיטה הפתוחה, החל משנת הלימודים תשס"ו, מחולקת על ידי האוניברסיטה באופן שווה על-פני **20 קורסים בהנחיה רגילה**, והקורסים הנוספים לצורך קבלת התואר, **שמעבר ל- 20 הקורסים** נלמדים ללא תשלום שכר לימוד וזאת בכפוף למגבלות ולתנאים המפורטים בתקנון המצוי בקישור הבא:

<http://www.openu.ac.il/registration/payments/pages/shema.aspx>

הכוונה היא שהעלות המצטברת של תשלום 20 קורסים הנלמדים לתואר ראשון, שווה בסופו של דבר **לשלוש פעמים שכר הלימוד הבסיסי**, כפי שנקבע על ידי המועצה להשכלה גבוהה כדלקמן:

שכר הלימוד לקורס בהנחיה רגילה = 2,065 ₪. שכר הלימוד ל-20 קורסים = 41,300 ₪. שכר הלימוד לכל התואר, לאחר הפחתה של 26% בהתאם להמלצות ועדת וינוגרד = 30,560 ₪.

תוצאת חלוקת סכום זה לשלוש, תיתן סכום של כ- **10,186 ₪** סכום הקרוב מאוד לשכר הלימוד הבסיסי כפי שנקבע ע"י המועצה להשכלה גבוהה.

נבקש לחזור ולהדגיש כי הואיל וידוע לנו שלימודי תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה הינם לימודים הדורשים **השקעה אישית גדולה מצד הלומדים בלמידה עצמית**, והואיל וידוע לנו שרוב העובדים הלומדים במסגרת האוניברסיטה הפתוחה, לומדים במסגרת ההנחיה המוגברת לפחות מחצית מהקורסים הנדרשים ללימודי התואר הראשון, **לא הגבלנו בשנים הקודמות ואיננו מגבילים** גם כיום, את השתתפות המשרד בשכר הלימוד בקורסים לתואר ראשון, **להנחיה רגילה בלבד**.

משמעות הדבר היא כי **המשרד רשאי** להעניק מענק שכר לימוד לעובדים הלומדים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה **גם בקורסים בהנחיה מוגברת** שעלותם גבוהה ב- **300 ₪** לכל קורס.

1. **שכר הלימוד** כפי שהוגדר לעיל בסעיפים א', ג' ו-ד', הינו **שכ"ל היחידי** אליו יש להתייחס במתן אישורים למענקי השתלמות על-פי סעיף **51.371 (ה) 1.** לתקש"ר, וכך גם במקרים בהם שכ"ל השנתי גבוה מסכום זה (לדוגמא: במכללות אקדמיות או בתוכניות מיוחדות אחרות באוניברסיטאות השונות - בעיקר תכניות המיועדות למנהלים - **(Executive)**).

2. **תוכניות לימוד אקדמיות המשולבות עם לימודים באוניברסיטה הפתוחה**

בתוכניות לימוד **לתואר ראשון**, הכוללות גם קורסים של האוניברסיטה הפתוחה, רשאי המשרד להתייחס ללימודים המשולבים כאילו היו כל הלימודים באוניברסיטה הפתוחה **לעניין מענק שכר הלימוד בלבד** כדלקמן:

קרית בן-גוריון, רחוב קפלן 3, ירושלים טלפון הדרכה: 02-6705220, רווחה: 02-6705188

פקס: הדרכה: 02-6705618, רווחה: 02-6705115

ת"ד 34076 ירושלים 91340

נשי"מ ברשת: [אתר נציבות שירות המדינה](#)

[חפשו אותנו גם בפייסבוק - נציבות שירות המדינה](#)

מענק שכר לימוד בשיעור של עד 75% מגובה שכר הלימוד לכל קורס אקדמי. **החל מהקורס השמיני** ניתן לאשר מענק שכר לימוד של עד 90% מגובה שכר הלימוד לכל קורס אקדמי.

המכסה המרבית למענק שכר לימוד לתואר ראשון היא עלותם של 18 קורסים, (במקרים בהם מקנה כל קורס 6 נקודות ובסה"כ 108 נקודות זכות לתואר), **ובנוסף קורס אחד באנגלית.**

במקרים בהם מספר נקודות הזכות לקורס **קטן מ-6 נקודות זכות**, ניתן לאשר בסה"כ לתואר אחד לא יותר מ-108 נקודות זכות, ובנוסף עלות קורס אחד באנגלית. השתתפות המשרד בעלות הקורסים שמספר הנקודות בהן קטן מ-6 נקודות זכות תהיה **באופן יחסי** לעלות קורס בן 6 נקודות זכות באוניברסיטה הפתוחה.

כל זאת בכפוף לאמור בסעיפים 1. ג' וד' לעיל.

2. היעדרות בשכר לצורך לימודים במסגרת האוניברסיטה הפתוחה

כפי שהודענו בחוזרנו הקודם, הוראות התקשי"ר בסעיף 51.371 (ה) 7. הותאמו למסגרת הלימודים באוניברסיטה הפתוחה בנושא היעדרות בשכר לצורך לימודים כדלקמן:

לתואר ראשון - המשרד רשאי לאשר היעדרות בשכר לצורך הלימודים בשיעור של **שעתיים עד שלוש לכל מפגש** בקורס אקדמי, לא יותר מ-8½ שעות היעדרות **בשבוע, ולא יותר מ-28 שעות לימוד בסך-הכל לכל קורס**, וכן יום היעדרות אחד לבחינה לכל קורס (ליום הבחינה בלבד) ובסה"כ לא יותר מ-19 ימי בחינה לכל התואר.

ההיעדרות בשכר לצורך לימודים ומבחנים לא תעלה, על המכסה המרבית לתואר ראשון באוניברסיטה רגילה, קרי, עד 28 ימי היעדרות בשכר בשנה לצורך לימודים ולא יותר מ-84 ימי היעדרות לכל התואר (לשלוש שנות לימוד), עד 6 ימי היעדרות בשכר בשנה לצורך בחינות, ולא יותר מ-18 ימי היעדרות בשכר לצורך בחינות (ליום הבחינה בלבד) לכל התואר (לשלוש שנות לימוד).

לתואר שני – המשרד רשאי לאשר היעדרות בשכר לצורך הלימודים בשיעור של **שעתיים עד שלוש לכל מפגש** בקורס אקדמי ולא יותר מ-8½ שעות היעדרות בשבוע, **ולא יותר מ-28 שעות**

קרית בן-גוריון, רחוב קפלן 3, ירושלים טלפון הדרכה: 02-6705220, רווחה: 02-6705188

פקס: הדרכה: 02-6705618, רווחה: 02-6705115

ת"ד 34076 ירושלים 91340

נש"מ ברשת: [אתר נציבות שירות המדינה](#)

[חפשו אותנו גם בפייסבוק - נציבות שירות המדינה](#)

לימוד בסך-הכל לכל קורס, וכן יום היעדרות אחד לבחינה לכל קורס (ליום הבחינה בלבד) וכל זאת בהתאם לתוכנית הלימודים.

ההיעדרות בשכר לצורך לימודים ומבחנים לא תעלה על המכסה המירבית לתואר שני באוניברסיטה רגילה, קרי, עד 28 ימי היעדרות בשכר בשנה לצורך לימודים ולא יותר מ- 56 ימי היעדרות לכל התואר (לשתי שנות לימוד), עד 6 ימי היעדרות בשכר בשנה לצורך בחינות, ולא יותר מ- 12 ימי היעדרות בשכר לצורך בחינות (ליום הבחינה בלבד) לכל התואר (לשנתיים).

להלן טבלה המרכזת את הנושא:

תואר ראשון ושני באוניברסיטה הפתוחה (היעדרות בשכר)

מקסימום שעות היעדרות בשכר למפגש לימודי	מקסימום שעות היעדרות בשבוע	מקסימום שעות לימוד בקורס	מקסימום ימי היעדרות לצורך בחינה בקורס	מקסימום ימי היעדרות לצורך בחינות לכל התואר
2-3 שעות	8.5 שעות	28 שעות	יום אחד	19 ימים

ההיעדרות בשכר המירבית לתואר באוניברסיטה הפתוחה:

	מקסימום ימי היעדרות בשנה לתואר.	מקסימום ימי היעדרות לכל לימודי התואר	מקסימום ימי היעדרות לצורך בחינה בשנה	מקסימום ימי היעדרות לצורך בחינות לכל התואר
תואר ראשון	28 ימים	84 ימים	6 ימים	18 ימים
תואר שני	28 ימים	56 ימים	6 ימים	12 ימים

3. תכניות לימוד אקדמיות המרוכזות ביום אחד בשבוע.

לאור פניות מהמשרדים נבקש לעדכנכם כי החלטנו לעדכן את המדיניות המתייחסת לתוכניות לימוד אקדמיות המרוכזות ביום אחד בשבוע כדלקמן:

במקרים בהם לומד העובד/ת בתכניות לימוד אקדמיות המרוכזות ביום אחד בשבוע, והנמשכות לפחות 7 שעות לימוד פרונטליות ברצף בשעות התקן (7:30-16:00) והכוללות הפסקה של עד חצי שעה בין שיעור לשיעור, רשאי המשרד לאשר היעדרות בשכר של יום עבודה מלא (8.5 שעות), ממכסת ימי ההיעדרות בשכר אשר אושרו לעובד לצורך לימודים אלו.

קרית בן-גוריון, רחוב קפלן 3, ירושלים טלפון הדרכה: 02-6705220, רווחה: 02-6705188

פקס: הדרכה: 02-6705618, רווחה: 02-6705115

ת"ד 34076 ירושלים 91340

נשי"מ ברשת: [אתר נציבות שירות המדינה](#)

[חפשו אותנו גם בפייסבוק - נציבות שירות המדינה](#)

ממכסת ימי ההיעדרות בשכר אשר אושרו לעובד ינוכה במקרה זה, יום לימודים מלא (8.5 שעות).

בברכה,
אופיר בניהו
מנהל אגף בכיר הדרכה השכלה ורווחה

**בכל מקרה של סתירה בין הוראות חוזר זה להוראות התקשי"ר, הוראות התקשי"ר הן
ההוראות המחייבות.**

העתק:

מר אהוד פראוור – מ"מ נציב שירות המדינה
מר יוסי כהן – המשנה לממונה על השכר והסכמי עבודה, משרד האוצר
מר רוני חזקיה – החשב הכללי, משרד האוצר
מר יוסי איצקוביץ – סגן בכיר לחשב הכללי, משרד האוצר
סמנכ"לים בכירים למינהל ולמשאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך
חשבי וגזברי משרדי הממשלה ויחידות הסמך
חברי ההנהלה והממונים בנציבות שירות המדינה
מנהלי משאבי אנוש במשרדי הממשלה וביחידות הסמך

קרית בן-גוריון, רחוב קפלן 3, ירושלים טלפון הדרכה: 02-6705220, רווחה: 02-6705188

פקס: הדרכה: 02-6705618, רווחה: 02-6705115

ת"ד 34076 ירושלים 91340

נשי"מ ברשת: [אתר נציבות שירות המדינה](#)

[חפשו אותנו גם בפייסבוק - נציבות שירות המדינה](#)

